

A NEW COURSE IN READING PALI

Bài 4.3

Đoạn kinh 4 (AN)

dvemā, bhikkhave, parisā.
katamā dve?
uttānā ca parisā gambhīrā ca parisā.

katamā ca, bhikkhave, uttānā parisā?
idha, bhikkhave, yassaṃ parisāyaṃ bhikkhū uddhatā honti unnaḷā capalā mukharā
vikiṇṇavācā... asampajānā asamāhitā vibbhantacittā pākatindriyā.
ayaṃ vuccati, bhikkhave, uttānā parisā.

katamā ca, bhikkhave, gambhīrā parisā?
idha, bhikkhave, yassaṃ parisāyaṃ bhikkhū anuddhatā honti anunnaḷā acapalā
amukharā avikiṇṇavācā... sampajānā samāhitā ekaggacittā saṃvutindriyā.
ayaṃ vuccati, bhikkhave, gambhīrā parisā.
imā kho, bhikkhave, dve parisā.

dvemā, bhikkhave, parisā.
katamā dve?
vaggā ca parisā samaggā ca parisā.

katamā ca, bhikkhave, vaggā parisā?
idha, bhikkhave, yassaṃ parisāyaṃ bhikkhū bhaṇḍanajātā kalahajātā vivādāpannā...
viharanti.
ayaṃ vuccati, bhikkhave, vaggā parisā.

katamā ca, bhikkhave, samaggā parisā?
idha, bhikkhave, yassaṃ parisāyaṃ bhikkhū samaggā sammodamānā avivadamānā
khīrodakībhūtā... viharanti.
ayaṃ vuccati, bhikkhave, samaggā parisā.
imā kho, bhikkhave, dve parisā.

dvemā, bhikkhave, parisā.
katamā dve?
visamā ca parisā samā ca parisā.

katamā ca, bhikkhave, visamā parisā?
idha, bhikkhave, yassaṃ parisāyaṃ adhammakammāni pavattanti dhammakammāni
nappavattanti, avinayakammāni pavattanti vinayakammāni nappavattanti,
adhammakammāni dippanti dhammakammāni na dippanti, avinayakammāni dippanti
vinayakammāni na dippanti.
ayaṃ vuccati, bhikkhave, visamā parisā.

katamā ca, bhikkhave, samā parisā?

idha, bhikkhave, yassaṃ parisāyaṃ dhammakammāni pavattanti adhammakammāni nappavattanti, vinayakammāni pavattanti avinayakammāni nappavattanti, dhammakammāni dippanti adhammakammāni na dippanti, vinayakammāni dippanti avinayakammāni na dippanti.

ayaṃ vuccati, bhikkhave, samā parisā.

imā kho, bhikkhave, dve parisā.

Từ vựng đoạn kinh 4

ST T	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Dve	Hai (chủ cách, số nhiều)	Số
2	Ayaṃ/imaṃ	Cái này, người này	Đại từ chỉ định/nhân xưng
3	Bhikkhave	Này các Tỳ Kheo! (hô cách số nhiều)	Danh, nam
4	Parisā	Hội nhóm, hội chúng, đoàn thể	Danh, nữ
5	Katama	Cái gì, thế nào	Tính
6	Uttāna	Nông cạn	Tính
7	Ca	Và, hoặc	Phụ
8	Gambhīra	Thâm sâu	Tính
9	Idha	Ở đây, trong trường hợp này	Phụ
10	Yo/yaṃ/yā	Cái mà, người mà	Đại từ quan hệ
11	Uddhata	Xáo động, tháo động	Tính
12	Hoti	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
13	Unnaḷa	Kiêu căng, xấc xược	Tính
14	Capala	Thất thường	Tính
15	Mukhara	Nói nhiều	Tính
16	Vikiṇṇavāca	Nói bừa bãi	Tính
17	Sampajāna	Tỉnh giác	Tính
18	Samāhita	Định tĩnh	Tính
19	Vibbhantacitta	Có tâm tháo động	Tính
20	Pākatindriya	Có các căn thiếu kèm chế	Tính
21	Vuccati	Được gọi là	Động, hiện tại, bị động, mô tả
22	Ekaggacitta	Có tâm định tĩnh	Tính
23	Samvutindriya	Có các căn thu thúc	Tính
24	Vagga	Thiếu đoàn kết, không đoàn kết	Tính
25	Samagga	Đoàn kết	Tính
26	Bhaṇḍanaajāta	Ưu tranh cãi, hay tranh cãi	Tính
27	Kalahajāta	Ưu gây gổ, hay gây gổ	Tính

28	Vivādāpanna	Ưu xung đột, hay xung đột	Tính
29	Viharati	Sống	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
30	Sammodamāna	Đồng thuận, hòa thuận, thân thiện với nhau	Hiện tại phân từ
31	Vivadamāna	Tranh cãi	Hiện tại phân từ
32	Khīrodakībhūta	Như sữa với nước	Tính
33	Visama	Bất tương xứng	Tính
34	Sama	Tương xứng	Tính
35	Dhammakammaṃ	Nghiệp đúng Pháp	Danh, trung
36	Pavattati	Tiến hành	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
37	Na	Không	Phụ
38	Vinayakammaṃ	Nghiệp đúng Luật	Danh, trung
39	Dippati	Chiếu sáng	Động, hiện tại, chủ động, mô tả

Ngữ pháp đoạn kinh 4

ST T	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 4
1	NA	NA	NA

Đoạn kinh 5.1-5.2 (Dhp)

Appamādo amatapadaṃ - pamādo maccuno padaṃ
Appamattā na mīyanti – ye pamattā yathā matā

Etam viśesato ñatvā – appamādamhi paṇḍitā
Appamāde pamodanti – ariyānaṃ gocare ratā

Từ vựng đoạn kinh 5.1-5.2

ST T	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Pamādo	Sự dễ duôi	Danh, nam
2	Mata	Chết	Tính
3	Padam	Vị thế	Danh, trung
4	Maccu	Cái chết	Danh, nam
5	Pamatto	Người dễ duôi	Danh, trung
6	Na	Không	Phụ
7	Mīyati	Chết	Động, hiện tại, bị

			động, mô tả
8	Yo/yam/yā	Người mà, cái mà	Đại từ quan hệ
9	Yathā	Giống như, tựa như	Phụ
10	Etam	Cái đó, người đó	Đại từ nhân xưng/chỉ định
11	Visesato	Rõ ràng, thấu đáo	Trạng
12	Ñatvā	Sau khi biết, sau khi hiểu	Động từ bất biến
13	Hi	Quả thực, thực sự	Phụ
14	Paṇḍito	Bậc trí, người trí	Danh, nam
15	Pamodati	Vui thích, hoan hỉ	Động, hiện tại chủ động, mô tả
16	Ariyo	Bậc thánh, người cao thượng	Danh, nam
17	Gocaro	Phạm vi, khu vực	Danh, nam
18	Rata	Vui thích, hoan hỉ	Tính

Ngữ pháp đoạn kinh 5.1-5.2

ST T	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 5.1-5.2
1	NA	NA	NA

Đoạn kinh 5.3-5.4 (Dhp)

Yathā pi rahado gambhīro – vip̐pasanno anāvilō
 Evaṃ dhammāni sutvāna – vip̐pasīdanti paṇḍitā

Selo yathā ekaghano – vātena na samīrati
 Evaṃ nindāpasamsāsu – na samiñjanti paṇḍitā

Từ vựng đoạn kinh 5.3-5.4

ST T	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Yathā	Giống như, tựa như	Phụ
2	Pi	Và, cũng	Phụ
3	Rahado	Hồ nước	Danh, nam
4	Gambhīra	Sâu	Tính
5	Vip̐pasanna	Trong sáng, trong suốt	Tính
6	Āvila	Dơ bẩn, chao động	Tính
7	Evaṃ	Như thế, như vậy	Phụ
8	Dhammaṃ	Pháp	Danh, trung
9	Sutvāna	Sau khi nghe	Động từ bất biến
10	Vip̐pasīdanti	Hoan hỉ	Động, hiện tại, chủ

			động, mô tả
11	Paṇḍito	Bậc trí, người trí	Danh, nam
12	Selo	Khối đá, tảng đá	Danh, nam
13	Ekaghana	Rắn chắc, vững chắc	Tính
14	Vāto	Gió	Danh, nam
15	Na	Không	Phụ
16	Samīrati	Dao động, lay động	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
17	Nindā	Lời chê	Danh, nữ
18	Pasamsā	Lời khen	Danh, nữ
19	Samiñjati	Dao động, lay động	Động, hiện tại, chủ động, mô tả

Ngữ pháp đoạn kinh 5.3-5.4

ST T	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 5.3-5.4
1	NA	NA	NA

Đoạn kinh 5.5-5.6 (Dhp)

Andhabhūto ayam loko – tanuk’ettha vipassati
Sakunto jālamutto’va – appo saggāya gacchati

Udakaṃ hi nayanti nettikā – usukārā namayanti tejanam
Dāruṃ namayanti tacchakā – attānam damayanti paṇḍitā

Từ vựng đoạn kinh 5.5-5.6

ST T	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Andhabhūta	Mù lòa, mù quáng, vô minh	Tính
2	Ayam/imam	Cái này, người này	Đại từ nhân xưng/chỉ định
3	Loko	Thế gian	Danh, nam
4	Tanuka	Ít	Tính
5	Ettha	Ở đây	Trạng
6	Vipassati	Thấy rõ ràng, thấu suốt, thấu tỏ	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
7	Sakunto	Chim	Danh, nam
8	Jālam	Lưới	Danh, trung
9	Mutta	Thoát khỏi	Tính
10	Iva	Giống như	Phụ

11	Appa	Ít	Tính
12	Saggo	Cõi trời	Danh, nam
13	Gacchati	Đi	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
14	Udakam	Nước	Danh, trung
15	Hi	Quả thực, thực sự	Phụ
16	Nayati	Dẫn	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
17	Nettiko	Người tưới ruộng	Danh, nam
18	Usukāro	Người chế tạo cung tên	Danh, nam
19	Namayati	Uốn, bẻ cong	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
20	Tejanam	Cung tên	Danh, trung
21	Dāru	Gỗ, khúc gỗ	Danh, trung
22	Tacchako	Thợ mộc	Danh, nam
23	Attānam	Bản thân (trực bổ cách số ít của attan)	Danh, nam
24	Damayati	Thuần hóa, huấn luyện	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
25	Paṇḍito	Bậc trí, người trí	Danh, nam

Ngữ pháp đoạn kinh 5.5-5.6

ST T	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 5.5-5.6
1	NA	NA	NA

Bài đọc thêm

[1] Kirikirāyamāṇaṃ bhaveyya dvāraṃ, tad dūratamaṃ olambeyya (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đoạn kinh	Từ loại
1	Kirikirāyamāṇa	Lung lay	Hiện phân
2	Bhaveyya	Thì, là, trở nên	Động, chủ động, cầu khiến
3	Dvāraṃ	Cửa	Danh, trung
4	So/tad-taṃ/sā	Người ấy, vật ấy	Đại nhân xưng/chỉ định 3
5	Dūratamaṃ	Lâu nhất	Trạng
6	Olabheyya	Treo	Động, chủ động, cầu khiến
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>A creaking door hangs longest</i>	

[2] No ce bhaveyya setusmiṃ, no tareyya (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đoạn kinh	Từ loại
1	No	Không	Phụ
2	Ce	Nếu	Phụ
3	Bhaveyya	Thì, là	Động, chủ động, cầu khiến
4	Setu	Cây cầu	Danh, nam
5	Tareyya	Vượt [cầu]	Động, chủ động, cầu khiến
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>Don't cross the bridge till you come to it</i>	

[3] Yam tikicche, tam kham (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đoạn kinh	Từ loại
1	Yo/yam/yā	Cái mà, người mà Mà cái ấy, mà người ấy Cái nào, người nào	Đại quan hệ
2	Tikicche	Chữa, chữa trị	Động, chủ động, cầu khiến
3	So/tam/sā	Người ấy, vật ấy	Đại nhân xưng/chỉ định 3
4	Khame	Chịu đựng	Động, chủ động, cầu khiến
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>What can't be cured must be endured</i>	

[4]

Yam dade, tam bhavē me
Yam vissajje, tam dhāreham
Yam dhare, tam virajjhe

(Robert xứ Doncaster)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đoạn kinh	Từ loại
1	Yo/yam/yā	Cái mà, người mà Mà cái ấy, mà người ấy Cái nào, người nào	Đại quan hệ
2	Dade	Cho, tặng	Động, chủ động, cầu khiến
3	So/tam/sā	Người ấy, vật ấy	Đại nhân xưng/chỉ định 3
4	Bhave	Có, tồn tại	Động, chủ động, cầu khiến
5	Me	Tôi [gián bố, sở hữu, dụng cụ cách, số ít]	Đại nhân xưng 1
6	Vissajje	Chi tiêu	Động, chủ động, cầu khiến
7	Dhare	Có, sở hữu	Động, chủ động, cầu khiến

8	Ahaṃ	Tôi [chủ cách, số ít]	Đại nhân xưng 1
9	Dhare	Giữ lấy	Động, chủ động, cầu khiến
10	Virajjhe	Mất đi	Động, chủ động, cầu khiến
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>What I gave, that I have</i> <i>What I spent, that I had</i> <i>What I left, that I lost</i>	

[5] Yo hoti kaṇṭhapākarogo, eso etassa pāpaṃ hadati (Erasmus)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đoạn kinh	Từ loại
1	Yo/yaṃ/yā	Cái mà, người mà Mà cái ấy, mà người ấy Cái nào, người nào	Đại quan hệ
2	Hoti	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
3	Kaṇṭhapākarogo	Chim hét	Danh, nam
4	So/taṃ/sā Eso/etaṃ/esā	Người ấy, vật ấy	Đại nhân xưng/chỉ định 3
5	Pāpaṃ	Cái ác, cái hại	Danh, trung
6	Hadati	Thả ra [đại tiện]	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		<i>Turdus ipse sibi malum cacat</i>	